Nr. 11. An. XXIX. 1866.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl pe ¼ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Brasiovu 21/10Februariu.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tas'a timbrala a 30 cr. de fiscare publicare

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Ce aru avé deputatii romani ardeléni a face intrandu in diet'a din Pest'a? [1])

Alegerile deputatiloru la diet'a din Pest'a despre partea maghiariloru curgu cu intocare — romanii inca nu stata, ca aru avé spre a-ceea voia, seau ca vreu a cere, seau cu sperare de a dobendi ceva dela diet'a din Pest'a, fara pentru ca Regele si Marele seu Principe ei chiama la o dieta de incoronare, si in sangele romanului e bagatu sentiulu acelu nobile de a merge si prin focu si prin apa acolo, unde-i chiama monarchulu imperatorele seu, de si prin instructiunea legimului, si talcuirea legei de alegere, se vede ca dreptulu loru cuvenitu de alegere fórte tare s'a strimtoratu si spuritatu, totusi de voru poté catu de pucini, se voru sili că de acei barbati se aléga, cari si panu acum au doveditu, ca sunt romani adeverati cu sufletu cu trupu, si cu acestia, că si Leonidas cu cei 300 resoliti spartani la Termopile in contra unui miliunu de persi, si in diet'a din Pest'a facisiu cu maioritatea acesa absoluta a maghiariloru celoru nedumeriti, voru ocupá acelu terenu, de pre care, candu va fi lipsa, si velle nolle. ar veni pre tapetu si causa ardeléna, cu tóta barbati'a si tari'a sufletésca, voru sperá autonomi'a patriei si drepturile natiunei sale.

In tramiterea deputatiloru romsniloru la Pest'a — despre partea mea — pentru sustienerea drepturiloru natiunale nece unu periculu nu vedu, ci din contra, din causele mai susa aduse mai multu folosu. Ca de óre ce, de o parte legea electorale dela 1848 in sene acum nu mai este nece o lege valida si obligatória [2]) de óre ce valórea ei fiendu singuru numai pentru unu casu osebitu a dietei din 1848 facuta, si pentru venitoriu de nevalida prin acést'a insusi prin sene declarata, pentru casulu de acum nu e alta decatu numai o octroare nóua; de alta parte insusi Maiestatea S'a in rescriptulu regescu din 25 Dec. 1865 chiamandu, seau mai bene numai lasandu, că Ardéluiu se se representése la diet'a Pestei cea de incoronare, totu odata prin prorogarea dietei Transilvaniei, autonomi'a Transilvaniei facisiu cu diet'a de acum din Pest'a insusi asecurósa legal'a valóre a tuturoru legiloru transilvane — de pana aci — consequenter si a legiloru din 1863—4 [3]) o garantésa.

Uniunea Transilvaniei cu Ungari'a o face dependente dela definitiv'a hotarire si regularea relatiuniloru de dreptu publicu de statu a tieriloru, cari se tienu de corón'a Ungariei [4]) si intre accessi intréga monarchia austriaca.

Dela garantarea legiuiteloru pretensiuni a le deosebiteloru natiunalitati si confesiuni [5]), si

Dela multiumitori'a resolvire a intrebariloru administrative ale Transilvaniei [6]).

Premitendu si deputatii romani la locurile cuvenintiose in corpore precautiunile seau protestele s'ale.

Nimene nu póte avé vre-unu legiuitu fundamentu de a poté romaniloru cu dreptulu arunecá, si ale dice: ca natiunea romana alegundu si tramitiendu deputatii sei la diet'a din Pest'a in fapta aru fi recunoscutu uniunea Transilvaniei cu Ungari'a, si validitatea legiloru din 1848.

De ce mai tare me temu eu, c acea, ca deputatii nostri, fara a se poté ei consuliá si intre sene, si cu mai multi barbati inteligenti si adeverati romani, si a sci voi'a si dorintiele intregei natiuni romane — care fara unu congresu, — a carui marea lipsa totdeun'a, ér' mai cu séma, in asia critice casuri si intemplari se manifestésa — anevoia este ale nimeri, si e numai o pipaire in intunerecu — nu voru sci, ce aru trebui se faca? ci se voru duce nepregatiti si fara de nece unu programu, si asia potu se fia prin casuri neasteptate, si prin tactecele cele maiestrite ale dietei din Pest'a preocupati si preveniti. (insielati si bagati in busunariulu maioritatii. — R.)

Credu, ca fiesce care adeveratu inteligente romanu si iubitoriu de interesele natiunei s'ale, e detoriu a sprigini bataru prin Gazete cu svatulu seu intreprinderea deputatiloru romani la Pest'a, si spre ceva-si orientare a acelora-si asi dá opiniunea s'a in acesa privintia „ce aru avé deputatii romani a face in diet'a Ungariei"?

Dupa parerea mea, mai cu séma doue casuri potu se vina inaiute in diet'a Ungariei.

Unu casu si celu mai periculosu pentru interesele patriei si drepturile natiunei nóstre ar fi acela, candu diet'a Ungariei ar face, cum a facutu si la 1861 si nevrendu mai antaiu a primi diplom'a din 20 Oct. 1860 si patent'a din 1861 26 Febr., si pre bas'a ei a se slobodi la regularea relatiuniloru dreptului de statu si intre tierile tienutorie de corón'a Ungariei si intre Ungari'a si intrég'a monarchia austriaca, nece la actulu de incoronare, ci aru stá mortisiu că mai antaiu, se deduca in efeptu real'a uniune, seau fusiunea Transilvaniei cu Ungari'a, si regularea cestiuniloru administrative inire aceste tieri, pretendendu dupa obiceiu, ca pana nu se va re'ntregi si completá diet'a Ungariei cu deputatii si si celoralalte tieri tienutorie de corón'a Ungariei, nece de catu nu se potu lasá la regularea cestiuniloru de dreptu publicu de statu intre Ungari'a si cecalalta parte a monarchiei austriace.

Intr'unu casu neasteptatu că acest'a, seau acestuia asemene — dupa parerea mea — deputatii romani transilvanéni nu aru avé de a face alta, de catu cu totii a se scolá si redimandose pre rescriptulu regescu din 25 Dec. 1865 catra diet'a Ardéluiui din Clusiu in chipu de resolutiune la decisiunea maioritatei dietale datu, se protestése, diendu ca deputatii natiunei romane, nu au venitu la diet'a din Pest'a pentru ca dóra aru recunósce validitatea uniunei dela 1848 facute prin terorismu, si fara voi'a si influinti'a partei cei mai mari a poporatiunei transilvane, — seau a legiloru din 1848, ci ei au venitu singuru numai că se dè detornic'a supunere si ascultare cuventului si chiamarei marelui seu principe si rege la diet'a cea de incoronare, de acesa ci socotescu, ca si diet'a a cést'a are o detoria omagiale a ascultá de mandatulu regelui seu, si a se tiené strinsu de rendolu propositiuniloru regesci, si mai antaiu se iè la pertractare si se resolvése cestiunea dreptului publicu de statu intre regatulu Ungariei si cesalalta parte a monarchiei ce se cuprindo in diplom'a din 20 Oct. 1860 si 26 Febr. 1861 si a legei de incoronare, pentru care deputatii romani ardeleni au si venitu a luá parte in diet'a din Pest'a Si déca totusi nu aru voi, deputatii romani ardeléni érasi protestandu si declarandu, ca ei — nefiendu dupa rescriptulu regescu uniunea dela 1848 nece de regele de valida, si dedusa in efeptu, recunoscuta, ci facundusse definitiv'a ei resolvare dela premitend'a regulare si hotarire a altoru mai mari cestiuni de dreptu comunu de statu intre regatulu Ungariei si a celeilalte parti a monarchiei austriace etc. pe legislatiunea Ungariei nu o tienu de competenta că ea se fia judecatoria, si praeferenter — fara consecsenulu a tóta populatiunea si a tuturoru receptelorru natiuni ale Ardéluiui — se se mestece in efeptuirea uniunei, se incépa a regulá si hotari cestiunile administratiunei si organisatiunei politice a Transilvaniei, se éas din dieta cu totii odata afara, si parasindu diet'a se vina a casa.

Éra déca cum va diet'a din Pest'a totusi s'ar plecá la acesa, că mai 'nainte de tóte se se iè la tapetu diplom'a din 20 Oct. 1860 si patent'a din 26 Febr. 1861 si se se apuce de resolvarea cestiuniloru de drepturile comune de statu intre regatulu Ungariei si cesalalta parte a monarchiei austriace, si de cele ce se tienu pentru actulu incoronarei, si aru face destulu si asteptarei Maiestatei S'ale, si conditiuniloru de care Maiestatea S'a au legatu in rescriptulu seu din 25 Dec. 1865 si a facutu dependenta uniunea Transilvaniei cu Ungari'a — ce anevoia asiu poté crede — si ar trece preste aceste cu norocire si indestulirea partiloru — ce e de doritu — diet'a din Pest'a ar voi se se apuce si de revisiunea art. I din 1848 si efeptuirea uniunei, si ar solicitá, că deputatii romani si sasi se-si descopere dorinti'a si conditiunile, pre langa cari s'aru invoi in real'a (?) uniune a Transilvaniei cu Ungari'a, atunci deputatii romani, cari de o parte sciu ca natiunea romana diplom'a din 20 Oct. 1860 si patent'a din 26 Febr. 1861 in adunarea s'a natiunale si in diet'a din Sibiiu 1863 le a primitu si inarticulatu de lege fundamentale a intregului statu alu monarchiei austriace, si in urm'a loru a trimisu si deputatii sei la Reichsrath, ér' de alta parte ei numai sub acelu cuventu s'au dusu la diet'a dela Pest'a, ca regele i-a chiamatu la un'a dieta de incoronare, in care se se complanése si resolvése tóte cestiunile de dreptulu publicu de statu alu monarchiei si intre tierile tienutorie de corón'a Ungariei, precum si pentru indestulirea si impaciuirea natiunalitatiloru — dupa parerea mea — la pertractatiunea obiecteloru acestor'a, ce sunt comune si Ardélului, aru potè luá si parte activa (—). Inse si in casulu acest'a — dupa parerea mea — deputatii romani — aru debui din nou cu tóta statornici'a serbatorésce se declarese, ca natiunea romana redimata pe art. II din 1791, tare crediendu si tienendu, ca diet'a din Pest'a in obiectulu unirei Ardélului cu Ungari'a, facisiu cu drepturile publice ale natiunalitatiloru transilvane, nu póte figurá nece că legiuitu partasiu alu drepturiloru acelora de asi vendicá ea sie si influinti'a si mestecu in formularea si defigerea conditiuniloru acelora, pre langa cari natiunalitatile transil-

---

[1]) Acestu articulu, compusu pentru casu de asia, 'lu publicamu numai cu acelu cugetu, cu acea intentiune, că se vedemu de timpuriu ce actiune ar cam poté fi actiunea deputatiloru romani, candu, déca nu că mandatari ai natiunei, celu pucinu că individi ai ei, totusi ar pasi preste Rubiconu in calitate de atleti voluntari, fara misiune din partea natiunei, care afara de congresu, nice de cum nu póte fi representata intr'o dieta a altei tieri, care se afla coordinata celei ardeléne, dar' neci de cum subordinata, pentruca regele Ungariei n'a invinsu cu arma pe M. Principe alu Transilvaniei, că se tractese cu elu că cu o bila dupa dreptulu victoriei. Castis auribus omnia casta. Si redactiunea, care nu vre se preocupe opiniunea natiunei neci a deputatiloru cu vreo unilaterala directiva, socotesce, ca face si cu acésta unu servitiu in interesulu natiunei, pentruca ad. deputatii frati nostri din Ungari'a voru avé unu interesu a vedé cele ce urmésa in articulu, că unii ce consimtu pentru binele comunu alu natiunei; si inventis facilius est addere. — Red.

[2]) Si totusi se pune in pracsa că atare acum in 1866, óre cum se ne esplicamu acésta? — R.

[3]) Cari, dorere! ca nu se observésa; neci se face neci o presiune din partea regimului de adi asupra celoru, ce le calca cu totu despretiulu! — R.

[4]) Acésta are locu numai intre ambele diete coordinate, dar' nu asia. — R.

[5]) Aceste se afla garantate prin sanctiunare suverana si n'au lipsa pentru Ardéiu a se desgaranta, pentrucá ér' se se garantiese decatra o dieta straina. — R.

[6]) Asta e competinti'a numai a Transilvaniei si a natiuniloru ci in dieta s'a representate. — R.

vane s'aru invoi in real'a uniune a Transilvaniei cu Ungari'a, nece de jude competente asupra acestoru drepturi, ci sta numai că unu terguitoriu seau comparatoriu facisiu cu unu vendistoriu, — resolvarea trebei uniunei si formularea si defingerea acestoru conditiuni se tiene singuru singurelu de esclusivulu dreptu publicu alu Transilvaniei si de invoirea natiuniloru transilvane, cari in un'a contielegere intre sene intr'o dieta osebita transilvana, pre bas'a unei legi electorali mai drepte, — de natiunea romana, in votulu seu de minoritate, dietei din Clusiu, substernute, a inainte, convocanda, formandu-si si defigundu-si acele conditiuni despre real'a uniune, le va comunicá dietei Ungariei; carela déca acestea-i voru placé si le va acceptá bene, éra déca nu, Transilvani'a redimata pre art. II si VI din 1791, pe cari nu natiunea romana, ci natiunea maghiara si cea secuiésca i-au facutu, si dupa cari din acelu incidente, ca Transilvani'a se tiene de corón'a Ungariei, nece de catu nu se póte reduce la statulu vechiu, care a fostu sub voivodi (si sub regii Ungariei) nece nu se póte sili la un'a reincorporatiune cu Ungari'a „va remané érasi de sene numai pre langa uniunea personale, pe care tocma natiunea maghiara si secuia prin mai susu provocatii articuli de lege, cu sufletu cu trupu o au aperat'o, si pre langa care si pana aci, fara a fi fostu intregritatea teritoriului corónei Ungariei scirbata si periclitata, de sute de ani statornicesce a remasu insusi si sub aristocratic'a carmuire a Transilvaniei prin maghiari.

(Va urmá.)

Brasiovu 20 Febr. Tóte popórele in statele constitutionale se ingrigescu de dreptulu politicu de a luá parte la afacerile publice ale comunei si tierei s'ale cu delaturarea tuturoru intereseloru in parte. Inaintea ochiloru nostri inca vediuramu preingrigiri si dovedi de felulu acesta. — Unionistii ad. — fiendu ertatu a se aduná si a se consultá despre alegeri — tienura dumineca o proba grandiósa de alegere, in care respectivii documentara, ca sciu ce va se dica a-si folosi dreptulu politicu cu ori-ce medilóce, fiendoca sciu, ca pe langa celea 8 fericiri pentru imperati'a cerésca mai este si o fericire politica, care suna: „fericiti, cei ce se scóla de demanétia si intrebuintiasa tóte medilócele spre a se invoi intr'o solidaritate perfecta, spre a-si castigá valóre dreptului seu politicu: ca acelorua este predomnirea si fericirea pre pamentu.“ Sasii si maghiarii unionisti vre-o 700 la numeru se adunara sici in otelulu „Bucuresci“, unde se tienura cuventari in tóte limbele spre a convinge in steng'a si in drépt'a, ca numai aparatorii uniunii sunt fii fagaduintiei. Se presentara cá stari D. Emilu Trauschenfels, Bömches, Wächter, Brennerberg si la prob'a de alegeri primi cele mai multe voturi Emilu Trauschenfels, care arat'a atat'a activitate intru a si cascigá voturi, incatu puse in miscare la votisare chiaru si tiganimea. Apoi cei adunati s'au cointielesu se faca propaganda si se indemne pe cine voru intalni, cá se si dè votulu cuturaia si nu cuturaia. Le da la mana bilite cu numele seu etc.

Astadi ambla pe sate cortesii tramisi, pentruca in 26—7—8 e defiptu din'a de alegere si unionistii vréu éra se reésa ei deasupra. Ce facemu noi, dela cari astépta chiaru si natiunea o matura luptare de mustra spre a dovedí, ca suntemu cu ingrigire la sentinela?! — In tóte partile orasiului se afla comisiuni de conscriere si romani cati figuréza in ele?! Comisiunea centrala din partea cetatii intre 30 insi cati romani numera?! Si déca nu e neci macaru unulu, cine a reclamatu si ce a castigatu cu ea?! Prin suburbii anume in Scheiu, care e mai totu romanu, vedemu unu singuru romanu in comisiunile conscriitórie. Cine a portatu grigia se reclamese la tempulu seu cei nedreptatiti? Si din sutele de casi romane, cate s'au pretiuitu cu pretiulu de diumetate si mai pucinu că se se anguste dreptulu romaniloru?! a reclamatu cineva?! si ce a ispravitu? A protestatu cineva in contra procederii celei vederatu nedrepte a conscriitoriloru? Cati alegatori romani se afla?! Candu, unde se voru aduná spre a tiené o proba de alegere, pentrucá se nu si impartiésca voturile, ci se le pastredie numai pentru barbatii representatori de interesele romaniloru. Cu votantii de prin sate, unde se afla in comisiuni in tooma de pucini romani, ce s'a pusu la cale pentru cointielegere si pentru propunerea séu protestulu, care alegatorii romani in totu Ardélulu sunt resoluti a lu dá la comisiunile centrale inainte de votisare —: ca facia cu dreptulu nostru egalu protestamu in contra mesureloru incercate a ne ignorá cá natiune si in contra totu, ce ar angusta autonomi'a tierei catu de pucinu si drepturile nóstre prefectu egale etc.? Écea alegerile sunt la usia si inca numai pe candidati ei avemu. ! —

Reservatiunea din Nr. 6 e protestu datu odata; si alegatorii incalu potu folosi orunde inainte de votisare. Dar in contra nedreptatirii, ca ne ignorara statu de cutesatu, incatu nu primira din siriulu romaniloru pe la comisiuni mai neci unu membru precandu diumetate populatiunea e romana, ca se facura volnicii, nu vomu face pasi? — Écea invitarea la alegere:

12 — c. c. 1866.

Publicatiune.

Prin care se face de obste cunoscutu, cumca prin decisiunea comitetului centralu spre alegerea celoru doui deputati ce sunt a se trami te de catra liber. r. cetate si districtulu Brasiovu la diet'a Ungariei din Pest'a, s'au defiptu dilele pentru alegatorii din cetate si suburbii pe 26, 27 si 28 Februariu si pentru alegatorii din districtu pe 1-a Martie a. c.

Ordinea si modulu alegeriloru se aducu la cunoscinti'a alegatoriloru prin deosebite circulare tiparite, ce sunt totu deodata date spre publicare.

Brasiovu in 16 Febr. 1866.

Comitatulu centralu.
J. Pánczél, presiedinte.

Depre Valea Buiei in 14 Faurn 1866. (Misc arile pentru alegeri.) Preutimea si inteligenti'a din parochiele protop. gr. cat. alu Sibiiului tienatórie de comitatulu Albe superiore tienendu in 13 Faurn a. c. o conferentia confidentiale sub presidiulu protop. resp. s'a consulatu asupra pusetiunei, ce are se observe in cerculu resp. de alegere, facia cu alegerile facunde pentru diet'a de incoronare conchiamata la Pest'a. Resultatulu acestei consultari fratiesci si confidentiale fù, cá, conformu opiniunei manifestate din partea maioritatiei inteligentiei romane pre calea diurnaleloru natiunale, romanii din acestu cercu de alegere, se lucre cu tóta energi'a — intre marginile legali pentru alegerea unui deputatu romanu; inse totu deodata se nu lipséca a'si face teservarile sale in scrisu seau la protocolu statu inaintea comisiunei centrale, catu si cu tóta ocasiunea, cu aceea serbatorésca dechiaratiune, cumca romanii din acestu cercu, nu participésa la actulu acestei alegeri, din punctulu de vedere, cá cum ar recunósce articolulu II de lege din 1848, pre a carui base se face acést'a alegere. Ca-ci e de comunu cunoscutu, cumca natiunea romana s'a dechiaratu de repetite ori cu tóta solenitatea in contra acelui articolu de lege derogatoriu intereseloru celoru mai vitali ale natiunei romane. Ci romanii din acestu cercu si resp. comunele romane de pre valea Buiei, participésa la afacerile alegerei, singuru din acelu motivu, cá si cu ast'a ocasiune se dè unu nou documentu despre omagial'a s'a credinti'a, alipire si supunere catra mandatulu augustului seu imperatu, cum si cá se li-se dè ocasiune nóua spre asi reclamá in faci'a lumei drepturele sale politico-nationale basate pre principiulu egalei indreptatiri. S'a cointielesu, cá la totu actulu alegerii se procéda solidariu si in cea mai buna armonia, spre acestu scopu si a si desemnatu candidatulu seu de deputatu in persón'a Dlui asesoriu la tabl'a regia Georgiu Romanu unu barbatu, carele judecandu dupa trecutulu seu, a fostu pururea devotatu causei nationale.

Ce e dreptu, fuse ambiatu cu candidatur'a si protop. Sibiiului I. V. Rusu, dar acest'a, parte din causa, ca multifariale sale obligatiuni oficióse lu impedeca de a absentá de acasa tempu mai indelungatu, parte, cá se faca locu altui mai chiamatu spre acest'a misiune impreunata cu grea responsabilitate inaintea presentului si viitoriului natiunei, cum si in intelesulu concordiei si cointielegerei fratiesci, se vediù indemnatu a resemná de acést'a misiune onorifica, esprimandusi cordial'a s'a multiumire.

M. M.

Protestulu inteligintii din Teaca si giuru.

„Onorata comisiune centrale!
Pentru comitatulu Clusiului!! —

Ardélulu nu recunósce dietei Ungariei putere legislativa preste sene, ci se bucura dupa dreptulu seu de dieta sua propria, coordinata cu cea a Ungariei, asia noi subscrisii, cá fii si natiunei romane, care tiene tare resoluta la autonomi'a Transilvaniei garantata prin legile din anii 1863/4, suntemu de parere, ca alegerile de deputatii transilvaneni pentru diet'a din Pest'a nu au locu, cu atatu mai pucinu pe bas'a art. II de lege din 1848, care lovesce in facia principiulu egalei indreptatiri politice nationali sanctionatu de Maiestatea S'a prin legile dietei din Sibiiu din 1863/4.

Considerandu acésta, mai incolo acea impregiurare, cumca Maiestatea S'a pre indoratulu nostru rege si Mare Principe prin inaltulu rescriptu din 25 Dec. 1865 validitatea legilorn Transilvaniei urmate pana acum, prin urmare si acelora din anulu 1863/4 din nou au sanctionatuo — dar prin legile dietei din 1863/4 tóte legile si articlii dietelorn Transilvaniei de mai tainte, care stau cu aceste in contradicere se anulésa; — considerandu mai departe, cumca insusi articlii legilorn din 1848 si anumitu I si II ai amintitelorn legi stau in opusetiune cu legile anilorn 1863/4 prin Maiestate din nou garantate, — cu respectu la autonomi'a Transilvaniei, cu respectu la drepturile natiunei si ambe relegiuniloru romane, cu respectu la nevaliditatea dietei din 19 Nov. 1865 tienuta in Clusiu, — cu respectu mai incolo la desele representatiuni ale natiunei romane in contra uniunei Transilvaniei cu Ungari'a, — subscrisii civi si alegatori din nobilulu comitatu alu Clusiului, dechiara solemne, cumca la alegerea de deputatii pentru diet'a presente din Pest'a nu voru a lua parte, sub nici unu pretecstu, din cause:

1. Pentru ca noi tienemu tare langa votulu asia numitu alu minoritatii asternutu prin Escelentiele S'ale br. Audreiu de Siaguna si contele Alecsandru St. Siulutiu, ambii metropolitii romani, si cei 27 consocii asternutu dietei din Clusiu, — si desaprobamu cu totulu dechiaratiunile deputatului Iosifu Hossu facute in diet'a din Clusiu in numele romaniloru din acestu comitatu.

2. Fiinduca in rescriptulu din 25 Dec. 1865 uniunea Transilvaniei cu Ungari'a nu numai nu este recunoscuta prin Maiestate, ci si desbaterea despre acesa amanata pana la hotarirea referintioloru comune de statu, — fiinduca diet'a din Pest'a presente nu are de a face nimica cu trebi de ale Transilvaniei si pentru de a incungiura ori si ce comentaria si esplicari sinistre, cá cum prin intrarea aloru vre o cativa romani in diet'a presenta din Pest'a, aru fi si prin natiunea romana uniunea in facto cunoscuta: — ne retragemu dela partisipare, cá consequenti politicei natiunei romane. — Cu atata mai tare

3. Fiinduca subscrisii nu afla in retienerea acésta nici unu actu de neomagialitate, dupa ce aderinti'a si alipirea natiunei romane, si a fiiloru ei catra tronu si Maiestate e dovedita prin fapte istorice,

Teaca in 7 Febr. 1866.

Mai multi inteliginti din Teaca si giuru.“

Acestu protestu s'a tramisu la comisiune, din mai multe cause cu resone, cari numai mai tardiu e cu cale ale publica. — R.

Dela Diet'a din Pest'a.

Prolectulu adresei, etc. (Urmare.)

XXVII. Noi suntemu convinsi ca interesele Ungariei diacu la inim'a parintesca a Maiest. Tale. Si noue ne diacu la inima aceste interese, pentruca de acele e legata fericirea patriei nóstre. Inse avemu credinti'a firma, ca intre interesele bine intielese a le Ungariei unulu din cele mai ponderose este apararea independintiei nóstre constitutionali, care noi dupa cumu s'a desfasiuratu in pré umilit'a nóstra adressa din anulu 1861 nu trebue se-lu pierdemu din vedere.

XXVIII. Maiest. Ta insu- Ti doresci ca deliberatiunea acestei cestiuni se fia basata pre intielegere reciproca. Cu potintia este inse a spera intielegere reciproca la o otarire, carea praecandu unei tiere i da libertate constitutionale, celei alalte i rapesce constitutiunea sa care

a custatu de seculi si statu de dens'a asecuratu serbatoresce? Potere-ar' acést'a uita dreptulu pierdutu? si ceea poté s'ar' bucura cu inima lenisc'ta de constitutiunea sa cascigata in modulu acest'a?

XXIX. Se te induri deci Maiestatea Ta a ni concede, ca se urmamu mai bucurosu acelei indegetari a cventelului de tronu, care cu referire la diplom'a din optovre si patent'a din fauru cu conditiunile vitali a le patriei nóstre: asié vomu starui a asterne Maiestatii Tale propusetiuni, cari voru fi apte statu a pastrá independinti'a nóstra constitutionale, catu si a corespunde conditiuniloru vitali a le monarchiei.

XXX. Maiestatea Ta Te-ai induratu pré gratiosu a dechiara in pré'naltulu cuventu de de tronu „ca cu deliberarea acestei cestiuni sta in legatura strinsa, ba nedespartibile revisiunea respective straformarea acelei parti a legiloru din 1848, care se referesce la esercérea drepturiloru monarchului si la cercolu de activitate alu regimului.

XXXI. In adou'a adresa pré umilita a nóstra din anulu 1861 amu fostu propusu Mai. Tale, „ca intre determinarile legiloru din 1848 suntu unele punte, cari si noi dorimu pre langa sustienerea nevatemata a drepturiloru poporului a le straforma mai amesuratu scopului si a le desvolta mai definitivu." Asemene ne amu dechiaratu, „ca, daca Maiest. Ta doresci a scimba legile in ore care parte, diet'a intregita se va consulta fara intardiare si va asterne Maiest. Tale decisiunile sale asupr'a propuneriloru presentate in respectulu acest'a de catra ministeriulu responsabilu alu Maiest. Tale." Ne dechiaramu asié dara si acum gat'a, ca in catu va fi de lipsa schimbarea vre unei legi pre calea ordenaria a legislatiunei, vomu asterne Maiest. Tale in respectulu acel'a propusetiunile nóstre consunatorie cu principiele fundamentali ale constitutiunei nóstre.

XXXII. Natiunea maghiara (sic!) are o dorintia fierbinte, ca adeca se vedia mai antaiu pre regele seu ereditariu incoronatu cu coron'a santului Stefanu, cá in fine se se inplinésca acea (?) ce evenemite fatale au impiedecatu in decursu de 17 ani. Acést'a nu e numai o ceremonia solemna in patri'a nóstra, ci intregirea necesaria a constitutiunei, legatur'a cea mai famosa, mai delicata si totu si cea mai tare, carea lega natiunea de regele seu. Pana candu acést'a nu se intempla tóte otariile nóstre remanu numai propuneri, caror'a singuru numai sanctiunea regelui incoronatu li póte da validitate de lege. Pana atunci sperarile nóstre, ori catu de multu promitietorie se fie, suntu numai sperari nesecure, cari numai regele incoronatu le póte realisa. Vieti'a nóstra politica in presinte e inca dubia si clatinatoria si clatinarii acestei-a numai Maiestatea Ta i-poti pune capetu restaurandu constitutiunea nóstra in fapta si in coronandu Te. Binevoiesce deci Mai. Ta a asculte acesta rogare a nóstra si a face cu potintia implinirea dorintii nóstre catu mai curundu.

XXXIII. Cu respectu vomu primi si ne vomu consulta despre aceea ce Maiest. Ta ca rege incoronatu Te vei indura la timpulu seu a ni impartesi pre cale constitutionale in privinti'a intereseloru spirituali si materiali a le tierei Ma, in catu cu privire la aceste interese credemu a fi forte nesarin crearea de legi noue séu schimbarea celoru ce sustau, ne vomu apuca catu mai curundu de pregatirile, cari receru tempu mai indelungatu, si otariile nóstre le vomu asterne la tempulu seu cu umilintia Maiestatii Tale.

XXXIV. Noi semtimu adunca, ca legelatiunea nóstra si in respectulu intereseloru spirituali are inca multu de a suplini si a indrepta. Vomu starui si in partea acést'a a face totu ce poftesce fericirea comune a patriei si ce ne comenda detoriuti'a nostra cetatienésca. Pleoandu din principiile fundamentali a le constitutiunei in lucrarile nóstre totudeun'a vom avé de in dreptariu dreptatea si ecuitatea(!) facia cu tóte clasile cetatienilioru statului fara diferintia de religiune si limba. Cu deosebire vomu lua in consideratiune si acéea ce amu pronunciatu si in adre'a nóstra din 1861: „ca simtiulu de nationalitate, care totu mai multu se desvolta, reclama atentiune si nu se póte mesura cu compen'a timpiloru trecuti si a legiloru vechi." Nu vomu uita nici odata ca locutorii Ungariei de alte limbe suntu asemene cetatieni ai Ungariei si noi voimu cu sinceritate a asecura prin lege totu ce poftescu in asta privintia interesele loru si interesulu comune alu patriei. La formarea acestoru legi inca vomu urma principiulu dreptatii si alu fratietatii.

XXXV. Interesele nóstre materiali cu deosebire sunt acele in respectulu caror'a din causa impregiurariloru pline de fatalitati am remasu inderetu intr'unu modu ce ni insufla ingrigiri. Va fi unu lucru greu a invinge urmarile spesatorie ale acestei remaneri, dar' noi nu ne vomu sparia de acesta ópera grea, pentru ca e o cestione de vietia pentru natiunea nóstra. Ameliorarea pusetiunei nóstre publice va insainta si interesele nóstre materiali, precumu va fi si aventarea pusetiunei nóstre materiali radiemulu esentialu alu situationei nóstre politice. fie-ne iertatu a spera, ca intieleptiunea si parintésc'a grige a Maiest. Tale voru ajuta neobositele nóstre staruintie atatu in respectulu unei-a catu si in alu celei alalte. Desvoltar'a nóstra spirituale si Progresulu materiale neci decatu nu stau in contradicere cu adeveratele si dreptele interese ale tierei'oru, ce nu se tienu de coron'a Ungariei ba inca acelu progresu si acea desvoltare pre candu ne dau potere si pondu — maresce totu odata si pondulu si poterea acelor'a tiere, precandu ne redica pre noi redica totulu.

XXXVI. Esprimemu multiemita sincera Maiestatii Tale si pentru aceea, ca Te-ai indurat gratiosu a provoca si diet'a Croatiei si a Slavoniei, se se ingrigréasca de temporiu ca aceste tiere se póta fi representate cum trebue in diet'a nóstra de acumu. Acést'a o consideramu ca unu documentu alu pré inaltului scopu de a sustiené integritatea coronii ungaresci si a intregi diet'a nostra. Facia cu aceste tieri ca soii constitutionali si nóstri noi si acumu suntemu in soc'a opiniune care o amu aduss la pré inalt'a cunoscintia a Maiest. Tale in a adou'a adresa pré umilita a nóstra din anulu 1861. Repetimu deci de nou: „ca daca Croatia voiesce a lua parte ca tiera in legelatiunea nóstra, daca ea voiesce a se chiarifica mai antaiu cu noi in respectula conditiuniloru pre langa cari e gata a-si lega pusetiunea de dreptulu publicu cu Ungaria, daca in respectulu acestor'a voesce se vina in atingeri cu noi cá natiune cu natiune, noi acéste nu o vomu refusá." Cu incredere sincera li intindemu man'a fratiesca, numai se se sustica integritatea si indipendinti'a constitutionale a tierei nóstre si a coronei Ungariei.

XXXVII. Precandu ne esprimemu inse pré respectuos'a nóstra multiamita nu potemu retacé neci témerea ca pre candu prea inaltulu cuventu de tronu vorbesce de Croati'a si Slavonia, Dalmati'a nu o amintesce necairi. Acésta tiera impreuna cu Croati'a si Slavoni'a se tiene de coron'a Ungariei, si fiendca Maiest. Ta ai determinatu de punctu de plecare sanctionéa pragmatica carea spune apriatu, ca tierele coronei ungaresci nu se potu desparti deolalta, a buna sama nu vei voi, ca intregitatea coronei Ungariei garantata de state ori in modu solemu, se se stirbe si mai departe. (Va urmá)

Comentariu la adresa.

De o septemana incóce de candu s'a publicatu proieptulu de adresa ungurescu tóte diurnalele Austriei si chiar si cele esterne se ocupa cu acestu elaboratu a lui Deák. Am urmatu cu atentiune tóte ce s'au disu pana acuma despre acestu proiepta insemnatu si am aflatu, ca discusiunea s'a invertitu mai cu séma in giurulu alineeloru acelor'a, cari atingu afacerile comune, unitatea imperiului, ministeriulu ungurescu, municipii libere s. c. l. Intrebatinuea natiunalitatiloru mai de locu séu numai in trecatu a atins'o adres'a si diurnalistic'a, pare ca au uitatu de dens'a, dar' ce e mai multu din adresa si din comentariale ce i se facu cu incetulu te convingi, ca nici se tractésa numai despre dóua natiuni si impacarea loru, pre candu celelalte se mai ignorésa cu totulu. — Adres'a maghiara cere in scurtu: „Restitutio in integrum" a regatului ungurescu, cum a fostu pre timpurile Marici Theresiei, pe bas'a sanctiunei pragmatice, inse cu legile din 1848, despre cari ne asecura pucinu adres'a, ca se vor' luá la o mica revisiune, inse dupa cum se vede acésta are se se margineésca mai multu in cesa, ce se atinge de afacerile comune si conditiunile de viétia ale imperiului.

Cu ce magulesce inse adres'a pre natiunalitati?! Aline'a 34 vrea se asecure, ca magiarii vor' consideré tóte clasele civiloru tierei fara osebire de limba si religiune si cu o intórcere precauta vine si citésa unu pasu langu din adres'a de 1861, unde se dice ca simtiulu de nationalitate merita atentiune?! Sie! — Inse Mehercle! Trebuit'a óre cá fras'a acésta se incépa cu fatalele cuvinte: „Purcedendu de la principiile fundamentali ale constitutiunei noi vomu face dreptate sci. Fatale Domniloru! ca-ci aceste principii fundamentali a le legiloru din 1848 au facutu pre nationalitatile nemaghiare atunci, cá se iè arm'a in mana. Promisiunile Dvóstre erau cu multu mai stragetórie in 1848 si de ce romanulu d. e. nu le-a ormatu? Pentruca acele principia fundamentali ale constitutiunei din 1848 a caror'a nevatamare o cereti imperiosu si in aline'a 39, unde vorbiti despre Ardélu si impacarea fratiésca, — nu recunósce de catu numai: unu „összes magyar nemzet". Noi stimamu patriotismulu maghiariloru, pre cari dupa cum se lauda „Napló" finiti'a de facia a curtiei nu ia ametitu, cari unde se tractésa despre binele patriei loru se pare, ca nu 'si uita de cuvintele lui Zrinyi": Nu vatema pe rege! Dar' astépta totu binele numai dela tene insuti, pentru acésta nuti erutia viatia." Adeverstu, ca adres'a este fórte loiala, dar' pentru acesa nu este servila si cu barbatia pasiesce inaintea regelui a-colo, unde se tractésa despre viéti'a nationala. Da! unu esemplu frumosu constitutionalu ne da natiunea maghiara. Inse de ce pre acestu constitutionalismu jace o pata mare, pre care a o sterge ar' fi cea d'antaia datoria a maghiariloru ad. egoismulu nationalu? Ore patri'a acéea, de care vorbescu este singura a loru, numai sunt si alte sutlete intr'ens'a? „Natiunea" acéea desu amintita in adresa se fia numai cea ungurésca, alt'a numai esista in tierile coróne lui Stefanu?! Catu timpu de esperientia le mai trebue maghiariloru, cá se cunósca, ca este in interesulu Ungariei, cá se susépa nationalitatea romana cu drepturi egali in sinulu seu, ca-ci Deák ne spune, ca sórtea nu lea lassatu timpu de a poté esperiá?! (Al. 5). Ochiulu politicu alu lui Deák vede óre unu periculu in apropiarea totala a ungariloru si romaniloru? Care poporu inse se pléca mai tare catra elementulu maghiaru, déca nu romanii? Ore nu acestia au fostu ocl d'antei, cari au datu man'a la Esculeu, óre traditionalie si datinile loru nu s'au amestecatu cu ale ungariloru? Ore nu curge in vinele amendororu natiuni sange imprumutatu? nu s'au luptatu ei umeru la umeru in contra inemicului comunu? Unde este unu mortu de pe Campulu panei, cá se ne spuna despre bravurile eroiloru romani si maghiari?! Corvinii, nu au fostu si ei totu romani? — Déca aceste doua natiuni au fostu mereu apatatoriu alu Europei crestine nu vor' avé ele óre se se lupte in contra unoi altu elementu si mai potemicu, care le amenintia cutropirea totala, contra leului nordicu?! Pusetiunea loru este de asia.!

Ce este mai bine cá Ungari'a se si creese inlauntrulu seu 3,000,000 de malcontenti séu amici si esistintiei sale? — La tóte intrebarile aceste nu se cere multu timpu si nu este greu de a respunde.

Ei bine! Ungurii vor' unirea, ce conditiuni recunoscu ei romaniloru? Credu ei, ca acestia vor' fi statu de neintielepti, in catu se voru arunca in ghiarele loru fara neci o arma cu care se se póta apará in contra nedreptatiriloru eventuali? Nu! romanii nu au atat'a incredere in connationalii loru si déca ar avé istori'a lor' de pana acum nu iar' lasá se-o esecute! Nu! déca deputatiloru maghiari din diet'a Clusiului nu le-a fostu rusine in anulu Domnului 1866, a stá facia cu o batjocura de representantia romana, nedreptatea personificata, cine ar mai cutesá se vorbésca aci de incredere?!

Proieptulu de adresa cu o ironia si naivitate nespusa leapada diplom'a din 20 Oct. cá si patent'a din 26 Fauru cá pe nesce legi, ale caroru principii nemicescu pre acele ale constitutiunei din 1848. Acésta impregiurare ia adusu si pre maghiaroni in órescare perplesitate,

Mirare! — Déca este asia, apoi unde mai este fundamentulu pre care se basédsa dreptulu romaniloru castigatu in 1863?! Acésta *diploma* a fostu celu d'antaiu actu, care mai la o suta ani dupa decretulu de tolerantia alu neuitatului imperatu Iosifu II., a usiuratu sórtea romaniloru, asecurandule egalitate in dreptu. Dupace bunulu imperatu Iosifu a fostu silitu se revóce acelu edictu, romanii au cadiutu suptu'o mai aspra asuprire si urmarire din partea unguriloru. Déca acuma diplom'a din 20 singurulu dreptu celu mai au ei 'si va pierde validitatea, ce are se urmese? Acésta ne-o potemu inchipui. Adres'a recunósce de valida numai sanctiunea regelui incoronatu, cere ministeriu insainte de incoronare si restituirea regatului Dalmati'a ne fiendu lasatu afara. Unde ajungemu apoi noi, cari ne tienemu de corón'a ungara cu legile sanctiunate de monarchulu nostru neincoronatu?! Déca vomu cadé noi jertf'a politicei maghiare atunci'a cade si vointi'a imperatului, sanctiunea s'a. Er' in casu de s'ar intemplá asia, cum cere adres'a, noi suntemu convinsi pe credinti'a ce o avemu catra tronu, ca regele va pastrá totu acelasi vointia catra noi, cum a avut'o cá imperatu; de securu, ca cele dintei propusetiuni se vor face spre asecurarea drepturiloru si natiunalitatei nóstre, dar' ce concluse, cari se se astérna regelui spre sanctiunare potemu noi asteptá dela o camera ungurésca cu unu ministeriu unguresc?!

Adres'a de acuma ne taia tóta speranti'a de castigarea drepturiloru perfecte. De repetite ori se amintesce intr'ens'a „libertatea civila", dar' numai civi si Ungariei cunósce, asia incatu pentru toti va fi parol'a dilei: Civis hungarus sum — déca neci nu este unguru — acésta e lucru privatu! — Se vede, ca Dlu Deák a studiatu bine dreptulu romanu vechiu si a cunoscutu, ca daruirea civitatiei romane a fostu unu punctu principalu, prin care s'a executatu romanisarea popóreloru straine! (Va urmá.)

Pest'a 17 Febr. Sub primele impresiuni, care le facú incepérea desbaterii generale asupra adresei la cuventulu de tronu incunoscientiamu pe scurtu, ca romanii si serbii s'au intielesu cu unanimitate, cá nefiendu neci unii neci altii multiamiti cu alinea despre natiunalitati se faca la tempulu seu unu amendamentu, care parasindu vag'a generalitate si clandestinele reservari se esprime cu termini mai precisi cugetele inganate in acesa linia si noi credemu, ca onórea natiunala va deoblegá pe aceiasi deputati, cá se lucre cá adres'a se nu fia egemonica, ci modificata, cá se sune pe numele patriei séu a tuturoru natiunalitatiloru conlocuitórie. Asta o simtimu si din respunsulu celu dede presied. D. A. de Mocioni la „Pest. L.", care publicase, ca romanii dupa o capacitare s'au lasatu de propusu a face amendamentu. Respunsulu e, ca romanii sunt otariti pentru amendamentu. Gloria!! — Desbaterea adresei o incepú dep. Bartal cu o cuventare fórte vasta, in catu in finea ei se si incheiá siedinti'a. Sub decursulu acestei cuventari statu Deák catu si Eötvös si aratara prin mai multe semne complacerea si consimtiulu. Bartal desfasiurá caus'a Ungariei in tóta ponderositatea s'a facia cu pusetiunea de potere si unitate a monarchiei, si cá unu barbatu alu regimului din locotenintia a trasu perdeau'a de pre unu dualismu incaltatu imbracatu in talariele celei rosii ale legiloru din 1848 si in menteau'a cea de purpura a suprematiei dualistice.

In urmatóri'a siedintia vorbi Madarász pentru adresa si nu recunósce negótiu comune ale monarchiei, fiendu'ca unde sunt doue coróne acolo nu póte fi monarchia unita si negóiua comune. Apoi urmésa br. Eötvös pentru primirea intregei adrese, care facú pe Dragomanulu si talmacitoriulu simpatiei intre unguri si germani pentru impromutatele simpatii intru aparrarea pusetiuni dualistice si a vietiei constitutiunale si dincolo de Lait'a, pentruca punenduse fine absolutismului si dincóce si dincolo de Lait'a, atunci luptei de 300 ani intre absolutismu si constitutiunalismu se va pune unu capetu pentru totudéuna. Zsedény vorbi pentru revisiunea legiloru din 1848, dicundu, ca ele nu se mai potu tiené, pentruca angusta potestatea regésca si pusetiunea de potere mare a monarchiei, precum si interesele celorulalte tieri. Patay lu intrerupe, dicundu: „fa proba" si tóta sal'a resuná de risu. Éta speranti'a in revisiunea legiloru din 1848, tienete frate Hosszu! Apoi te pocsiesce, dupa ce ne-ai bagatu in focu?! — Mai ca nici vrura se lu asculte.

Archiducele Ludoviciu Victor sosi la Pest'a si se crede, ca se va numi palatinu.

Esc. S'a br. Siaguna se afla in Pest'a. — Multi agenti din Prusi'a facu propaganda intre unguri in contra invoirii, pentruca Prusi'a se póta pescui in Schleswig-Holstein, unde o impedeca Austri'a.

CROATI'A. Zagrabi'a 15 Febr. In 9 si 10 siedintiele dietsle au fostu fórte sgomotóse, si lupt'a parlamentaria fórte fierbinte. In 9 ad. se primi la desbaterea speciala a adresei amandementulu fusionistiloru facutu la adres'a maioritatii comisiunei, care suná: ca unionea cu Ungari'a si deslegarea cestiunii dreptului de statu facia cu monarchi'a se va face numai cu Ungari'a dimpreuna, ad. déca Ungari'a va recunósce, cumca regularea repórteloru de dreptu de statu intre regatulu triunitu si Ungari'a pe temeiulu art. 42 din 1861 se va incredintia bunei intielegeri impromutate si libere intre ambele diete cá factori egali, si déca Ungari'a va respectá pusetiunea politica, care s'a incarnatu in regatulu Croatiei: atunci croatii voru tramite din mediuloculu seu, inse numai o deputatiune la Pest'a, care cu asemenea deputatiune aléa din diet'a Ungariei se voru invoi asupra modului cum se se representese regatulu triunitu prin organulu séu corporationea acesa, care va avé de problema a resolvá relatiunile de dreptu de statu ale tieriloru corónei Ungariei catra intrég'a monarchia, si va negotiá totuodata despre repórtele de dreptu de statu impromutate intre Ungari'a si Croati'a, ér' resultatulu consultariloru acestora va avé a-lu asterne la ambele diete spre decidere ulteriór'a. Presupunendu, ca in chipulu acesta relationile impromutate intre Croati'a si Ungari'a se voru regulá insainte de incoronare Mai. Tale si tractatulu, ce ce va face intre ambele acestea regate se va primi in diplom'a inaugurala si se va intari prin juramentulu Domnitoriului comunu, devenindu lege fundamentala a regatului Croatiei, diet'a dechiara: ca in chipulu statatoritu din impreuna intielegerea a ambeloru tieri vré a luá parte la incoronarea Mai. Tale, cá rege comunu alu Ungariei, Dalmatiei, Croatiei si Slavoniei, convinsa, ca cu acésta implinesce cea mai fierbinte dorintia a Maiestatii. Est'a e intielesulu amandementului fusionistiloru, care la votisare nominala primi maioritate de 5 voturi ad. cu 99 in contra la 94 voturi se primi.

Dar' in 10 ce se vedi, se receti adres'a primita si modificata si facunduse votisare definitiva se dechisrasa pentru ca numai 78 deputati, (intre cari toti dualistii), ér' 22 natiunali se dechiarara in contra primirii si 92, partit'a natiunala a granitiariloru si alui Mazuranic, s'a abtienutu dela votisare si cu acést'a cadiú adres'a, cu tóte ca fù desbatuta gata. Fusionistii 98 pretinsera acum, cá se se iè proiectulu loru de adresa cá basa la una nóua desbatere speciala si partit'a natiunala lu respinse, prin urmare imparechiarea in diet'a Croatiei si-a ajonsu punctulu culminatiunii, si déca un se va face unu compromisu intre partitele dietei, Croati'a nu va poté responde in adresa despre cestiunea cea mai cardinala a monarchiei si a regatului triunitu, pentru ca partit'a fusionistica lucra cu capulu a mana; si partit'a natiunala, candu vede reau'a, ésa din sala séu se abtiene dela votisare si nu se póte face neci o decisiune. Strosmaier inca parasise sal'a. Pe 15 sea readunatu diet'a inse cuprinsulu adresei Ungariei mai vertosu despre incorporarea Fiumei a amaritu si mai tare partit'a natiunala.

Asia se tramise si adres'a maioritatii si a minoritatii. Mai. Sa inca poruncise sei i se comunice amendamentulu de susu. —

Bibliografia. „Ungarische Reichstagsverhandlungen." Tooma a aparutu fasciór'a 1 din periractarile dietali ungarice din an. 1865—66 (in limb'a germana) in Pest'a, edata de S. Chorini redactoriulu fói'ei „Ungarisches Fremdenblatt." In dinariulu acesta redigeatu cu circumspectiune adunu tóte imemplarile ce atingu diet'a, si cuventarile, tóte manuscrisele regesci cu referintia la acest'a, manifestele, patentele s. a. precum si portretulu Mai. S'ale alu Regelui, alu presiedintiloru casei de diosu, alui Franc. Deák si alu deputatiloru mai insemnati. Fasciórele urmatórie voru contiené pre lunga desbaterile reproduse cu fidelitate, si articoli liberi despre grupurile partitelóru, conchisiundu dela cuprinsulu celu interesantu de insemnatate istorica alu fasciórei 1, despre care amentiramu, se póte recomendá opulu acesta de catu se póte de bunu. Pretiulu de prenumeratiune pe catu se póte de bunu. Pretiulu de prenumeratiune pe ½ anu este 2 fl. 80 cr. si adaugundu inca 70 cr. v. a. se póte primi totuodata pre totu atata tempu si „Ungarisches Fremdenblatt". Redactiunea fói'ei „Ung. Fremdenbl." se afla cu locuinti'a in Pest'a piati'a pretoriului Nr. 3.

„Die Zukunft" unic'a fói'a pentru interesele romane si slave, care apare in Vien'a, cá foia de di in limb'a germana, — se recomenda patriotiloru romani spre caldurós'a le imbratisiare.

„Die Zukunft" aduce in caus'a romanilor corespondintie originali din Transilvani'a si Ungari'a, éra cu deosebire dela diet'a Pestana si primesce corespondintie spre publicare.

Indreptare: In Nr. 3, pag. 10, colónu 1, seri'a 30 cetesce: Et non fassurus nisi urgeret ultimus ardor (nu rogaret); Nr. 6 pag. 23, colón'a 3 in nota, seria 4 dupa concertante, adauge esmisele: am disu totu acésta in pucine cuvinte; seri'a penultima in locu de economisá, cetesce: encomisá. Nr. 9, la coresp. din Pest'a in fine dupa parantesa adauge suscrierea —n—. Nr. 10, pag. 40, col. I, seria ultima in locu de reservatu, cetesce: reversatu,. Alti erori silabici, casiunati din nepreceperea colegatoriloru se potu indrepta mai usioru.

Respunsuri: Gazet'a a fost, este si va fi diurnalulu celu mai fidelu alu aperarei interesseloru natiunei sale; elu nu va se remana diurnalu de partita, ci organu, care prin convincere dupa resóne, se contopésca tóte parerile divergenti, si nerecunóscundu partite intre adeveratii fii ai natiunei — se sustiena din resputeri solidaritatea in actiunile privitórie la interesele natiunali; nu la cele parute, nu la cele eventuali cu predilectiune venate si sperate, ci la cele mai secure si mai vitali. — G. V. se nu faceti mai reu, socotindu ca faceti mai bine. — M. M. sufletu de romanu se nu-si dé votulu deoatu cu reservarile de lipsa la deputatulu increderiisale. Romanulu apera interesele romane, sasulu sase, ungurulu numai pe cele maghiare, cum vedeti. Numele barbatiloru, caroru le ati datu votu, déca au si numai 10—30 de voturi, tramitetile suscrise de votisanti la archierei din totu cuprinsulu tierei, cá sei aiba amana, spre a face intrebuintiare la casu de lipsa — spre aperarea adeverului in contra minciuniloru. — Congresu — apoi e lesne alu capata, déca se vor'róga capii competinti, cari din seninu nu potu pasi dupa concesiune. — G. Descriene pusetiunea de facia. Cernauti: S'a tramisu mai nainte; dar' D'ta ce faci? Se facemu si noi asia? Am reclamatu. — Sabiiu e bine, ca altfeliu e reu. A. M. vine; — I. Tata. — V. R. O fatalitate impedecá alaturarea, se face. I. P. Va veni la rondu. — B. S'a tramisu. S. M. Mai ierta, ca nece mie nu mi bói'a sanatósa si su inca totu singuru.

La numerulu acest'a se alatura cá suplementu o inscientiare de prenumeratiune la „Progresulu", scriere populara pentru romanii tiarani redigeata de D. Visarionu Romanu, care se recomenda pentru intentiunile cele salutarie.

Pretiurile bucateloru in piati'a Brasiovului.

(Mesur'a se ia in galet'a de Ardélu, din care doua facu trei mesure austriace.)

Eeb. 16 n. 1866.

Grâu curatu galeta 6 fl. — cr., de midilocu 5 fl. 40 cr., amestecatu 4 fl. 77 cr. —

Secara 3 fl. 81 cr., Papusoiu (cucurusu) 3 fl. 42 cr., Ordiu 3 fl. 21 cr., Ovesu 1 fl. 56 cr., Cartofi — fl. 96 cr.

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANNE GÖTT.